

melse med den almindelige Opfattelse i Folket. Det kan altsaa siges, at Voldgift er en Sag, der ligger Danmark særlig paa Sinde.

Men nu er det saadan, at medens der, som sagt, bestaar et stort Antal Voldgiftstraktater, og medens en Voldgiftsdomstol har bestaaet lige siden den første Haag-konference, altsaa nu i 8 Aar, og medens der virkelig har været et Antal Sager — fire ret vigtige Sager —, der ere blevne indbragte for og afgjorte af denne Domstol, er der tydelige Tegn til, at Staterne synes at skræmmes fra at bringe deres Mellemværende ind for denne Domstol, naar det ikke drejer sig om ganske overordentlig vigtige Sager, og da er der andre Hensyn, der lettelig afholde dem. Det, der skræmmer, er de ganske overordentlig store Omkostninger, hvormed Proceduren og Paakendelsen for Domstolen i Haag er forbunden. Dette er et virkelig Onde og en virkelig Fare for god Fremme af Voldgiftssagen ved flittig Benyttelse af Voldgiftsdomstolen i Haag i de Tilfælde, hvor der er Brug for den. Det er virkelig et Onde og et beklageligt Onde, og det vilde være godt, om man kunde give sit Bidrag til at faa dette Onde fjernet. Men for at forsøge paa at faa det fjernet maa man først kende Beskaffenheden af Ondet og dets Aarsag. Danmark har nu selv ikke nogen Erfaring, thi vi have ikke haft Sager fremme for Voldgiftsdomstolen i Haag. Vi have ganske vist brugt Voldgift. Det var i et Mellemværende med de Forenede Stater af Amerika, den saakaldte Butterfield-Sag, men denne Sag laa 9 Aar for den første Haag-Konference. Den blev nok afgjort ved Voldgift, men altsaa ikke af Voldgiftsdomstolen i Haag, da denne jo først blev oprettet senere. Men fordi vi ikke selv have nogen Erfaring, vilde det dog ikke være umuligt for vor Udenrigsminister at faa tilvejebragt Oplysninger, som kunde hjælpe os med at finde Midler til at modvirke Ondet. Jeg vil derfor tillade mig at henstille til den højtærede Udenrigsminister at være betænkt paa at søge saadanne Oplysninger fra et eller flere Hold af Magter, der have haft Sager fremme for Voldgiftsdomstolen i Haag — Oplysninger om Beskaffenheden og Størrelsen af de Udgifter, som ere paaløbne ved Sagerne — og under de Former og ved den Lejlighed, som Ministeren selv maatte finde passende, at give Rigsdagen en Meddelelse herom. Det er disse to Henstillinger til

den højtærede Udenrigsminister, som jeg vil tillade mig at gøre.

Jeg vil derpaa fremkomme med en Bemærkning om et Punkt, der vedrører Island. Der staar paa Finanslovens § 27, III. c. 4. opført en halv Million som Laan til den islandske Landskasse. Disse Penge skulle af den islandske Styrelse anvendes til ny Telegraf- og Telefonanlæg og til Fuldførelse og Forbedring af bestaaende Anlæg, og Laanets Optagelse er naturligvis hjemlet i en islandsk Lov. Jeg bemærker for Resten her, at denne islandske Lov citeres som Nr. 66 af 1903, medens det skulde være Nr. 73 af 1903. Jeg har ikke det mindste imod dette Laan paa en halv Million fra Statskassen til den islandske Landskasse — naar man fra Island ønsker dette Laan, bør vi give det —, og at Afbetalingen deraf sættes saadan, som den islandske Styrelse synes at have ønsket det, til 25,000 Kr. om Aaret, er der heller ikke noget at indvende imod. Men naar Laanet opføres til en Rentefod af 4 pCt., finder jeg dette urigtigt. Statskassen har selv sine Midler til under 4 pCt., den har sine Midler til 3½ pCt., ja, man tør vel endog sige, at den har dem til noget mindre, og Statskassen udlaaner til mangfoldige Formaal, som den vil støtte, Penge til under 4 pCt. Under disse Forhold anser jeg det for fuldstændig urigtigt, at man, naar den islandske Landskasse ønsker et Laan af Statskassen, vil have 4 pCt. af dette Laan. Det bør være mindre, formentlig vil 3½ pCt. Rente være det passende. Hvorledes Forholdet mellem den islandske Landskasse og Statskassen skal være, er vel sagtens et af de Punkter, som ville blive behandlet af den Kommission, der er nedsat angaaende Island, men dette Punkt her har ikke nogen Børøring med det almindelige Forhold, og en Afgørelse heraf vil ikke præjudicere noget som helst.

Jeg ønsker derefter at sige et Par Ord angaaende en Bevilling, som ikke findes paa § 26, men som ventelig vil komme der. Det er jo hændt, at man i indeværende Aar her i København paa Slotsholmen har fundet Bygningsrester fra Absalons Tid, og at man i dette samme Aar i Kalundborg har fundet Bygningsrester fra hans Broder Esbern Snares Tid. Saa snart Bygningsresterne paa Slotsholmen fandtes, traadte Statskassen til, Regering og Rigsdag bleve i en Haandevending enige om, at der til Bevarelse af de fundne interessante 7—800 Aar gamle